

1/2022

Tiedote 12.5.2022

Palvelualojen työmarkkinat käyvät kuumina, mutta inflaatio heikentää työntekijöiden taloustilannetta

Palvelualojen ammattiliitto PAMin suhdannebarometriin vastanneet palvelualojen työntekijät kokevat toimialojensa työllisyystilanteen olevan poikkeuksellisen vahva. Silti vain harva vastaajista kertoo taloustilanteensa kuitenkin parantuneen, koska elinkustannukset kasvavat voimakkaasti.

Peräti 21,5 prosenttia kaikista suhdannebarometriin vastanneista palvelualojen työntekijöistä uskoo löytävänsä uuden työpaikan tarvittaessa jo kuukauden sisällä. Osuus on korkein sitten kysymyksen käyttöönoton loppuvuonna 2017. Kolmen kuukauden sisällä uuden työpaikan uskoo löytävänsä vastaajista lähes puolet.

Erityisen vahvaksi työllisyystilanne koetaan kiinteistöpalvelualalla, jonka vastaajista peräti 60,0 prosenttia kertoo, etteivät he koe tällä hetkellä lainkaan työttömyyden uhkaa, ja turvallisuusalalla, jossa vastaava osuus on 57,8 prosenttia.

Taustalla vaikuttaa myös matkailu- ja ravintola-alan näkymien nopea koheneminen. Peräti 31,5 prosenttia alan vastanneista kertoo työnantajansa taloudellisen tilanteen parantuneen edellisen kolmen kuukauden aikana. Edellisessä kyselyssä vastaava osuus oli vain 14,5 prosenttia.

”Palvelualojen työmarkkinat käyvät nyt kuumina. Matkailu- ja ravintola-alan kesäsesonkiin on tietysti auki paljon määräaikaista paikkoja, mutta myös tukipalvelutoimialojen vire on vahva nyt, kun viimeisiä rajoituksia on pystytty poistamaan”, kertoo PAMin ekonomisti Olli Toivanen.

Inflaatio heikentää työntekijöiden taloustilannetta

Vastaajien vahvasta työmarkkinatilanteesta huolimatta vain harva kertoo oman taloustilanteensa parantuneen.

Esimerkiksi kaupan alan vastaajista vain 5,4 prosenttia kertoo oman taloudellisen tilanteensa parantuneen kolmen kuukauden takaiseen verrattuna. Heikkoa kehitys on myös kiinteistöpalvelualalla, jonka vastaajista vain 8,0 prosenttia kertoo taloustilanteensa parantuneen kolmen kuukauden takaiseen verrattuna. Toivasen mukaan syynä on koronapandemian aiheuttamien tuotantoketjujen ongelmien ja Venäjän aloittaman sodan myötä laukkaava inflaatio.

”Vaikka työllisyys on parantunut, eivät työntekijöiden reaaliensiot ole yksinkertaisesti pysyneet kasvavien kustannusten tahdissa. Tilanne on palkansaajille erityisen vaikea, kun inflaatio syntyy ulkoisista tekijöistä eivätkä palkat nouse samaa tahtia”, hän toteaa.

Suhdannebarometrissa kysyttiinkin poikkeuksellisesti myös autoilun, elintarvikkeiden sekä asumiseen liittyvien kustannusten kasvun vaikutusta vastaajien taloustilanteeseen.

Vastaajista 42,4 prosenttia kertoi taloustilanteensa heikentyneen hieman ja 26,0 prosenttia sen heikentyneen vakavasti autoilun kallistumisen myötä. Elintarvikkeiden kallistuminen heikensi hieman 56,7 prosentin ja vakavasti 17,3 prosentin vastaajista taloustilannetta, ja asumiseen liittyvien kustannusten kuten vuokran, sähkön ja lämmityksen kasvu hieman 46,8 prosentin ja vakavasti 17,8 prosentin taloustilannetta.

Autoilun kallistuminen vaivaa erityisesti turvallisuusalalla

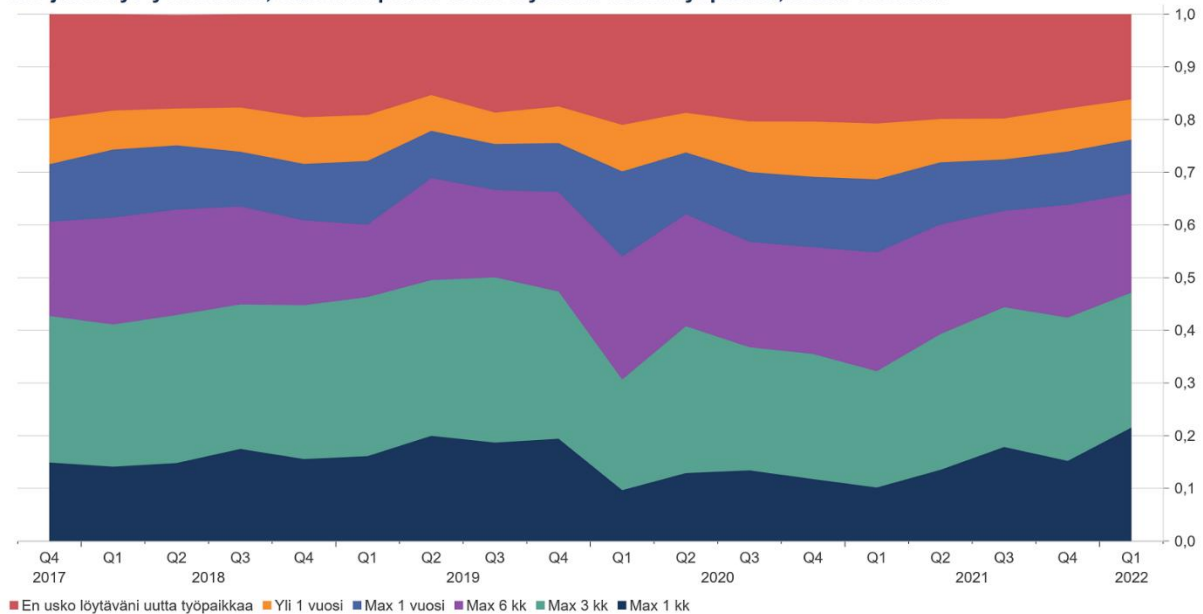
Eri kuluryhmien kallistumisen vaikutuksessa palvelualojen työntekijöiden talouteen on myös alakohtaisia eroja. Autoilun kallistuminen koetaan vaikeaksi erityisesti turvallisuusalan työntekijöiden keskuudessa ja asumiseen liittyvien kustannusten kasvu heikentää vastaajien taloustilannetta laajimmin kaupan alalla.

”Autoilun kustannusten kasvaminen jakaa ymmärrettävästi vastaajia. Kaupungissa asuvat saattavat huomata vain polttoaineiden hinnan nousun välillisiä vaikutuksia, mutta heikompien julkisen liikenteen yhteyksien varrella asuvat tuntevat sen välittömästi ja voimakkaasti taloudessaan”, Toivanen huomauttaa.

Elintarvikkeiden hinnan nousu vaikuttaa sen sijaan heikentävän vastaajien taloutta melko tasaisesti kaikilla tarkastelluilla toimialoilla, joskin vakava vaikutus on yleisin kiinteistöpalvelu- ja turvallisuusalalla.

”Elintarvikkeiden hinnannousu vaikuttaa tietysti laajasti ja huolettaa erityisesti pienituloisten työntekijöiden näkökulmasta. Hiljattain julkaistun PAMEL-tutkimuksen mukaanhan jopa kolmannes palvelualojen työntekijöistä koki vakavaa ruokaturvattomuutta jo ennen korona-aikaa”, Toivanen muistuttaa.

Jos jäisit nyt työttömäksi, kuinka nopeasti uskot löytäväsi uuden työpaikan, kaikki toimialat

PAMin suhdannebarometri

Tiedot perustuvat PAMin tekemään kyselyyn, joka toteutettiin 1.–18.4.2022. Kyselyyn vastasi 879 PAMin jäsentä. PAM julkaisee suhdannebarometrin vuosineljänneksittäin.

2/2022

Tiedote 15.8.2022

PAMin suhdannebarometri: Palvelualojen työntekijöiden taloudellinen tilanne heikentyy

Yhä useampi suhdannebarometriin vastannut odottaa taloudellisen tilanteensa heikentyvän tulevan vuoden aikana. Arviot työnantajien taloudellisen tilanteen positiivisesta kehityksestä ovat yhtä lailla hiipuneet. Palvelualojen työntekijöiden työmarkkinatilanne jatkuu kuitenkin vastaajien arvioiden mukaan vahvana.

Kiihtynyt inflaatio varjostaa Palvelualojen ammattiliitto PAMin suhdannebarometrin vastaajien talousnäkyviä, kertoo PAMin ekonomisti **Olli Toivanen**. Barometriin vastanneista palvelualojen työntekijöistä 36,8 prosenttia odottaa taloudellisen tilanteensa heikentyvän tulevan vuoden aikana ja vain 11,7 prosenttia arvioi sen parantuvan.

Turvallisuusalalla työskentelevistä vastaajista 48,9 prosenttia kertoo taloustilanteensa heikentyneen myös kolmen kuukauden takaiseen verrattuna. Osuus on korkein alan vastaajien osalta yli seitsemään vuoteen.

Kiinteistöpalvelualalla alkuvuoden kehitys on sen sijaan ollut kaksijakoista. Taloudellisen tilanteensa toteaa kolmen kuukauden takaiseen verrattuna kohentuneen 17,5 prosenttia alan vastaajista, mikä on korkein osuus sitten alkuvuoden 2018. Kuitenkin selvästi tätäkin useampi, 34,0 prosenttia, kertoo tilanteensa heikentyneen.

”Kiinteistöpalveluiden kysyntä on alkuvuodesta kohentunut ja alan tekijöille on ollut enemmän työtunteja tarjolla, mikä vaikuttaa tietysti suoraan monen toimeentuloon. Toisaalta kuluttajahintojen voimakas nousu on tarkoittanut tänä vuonna reaaliansioiden laskua valtaosalle työssäkäyvistä”, Toivanen toteaa.

Arviot palvelualojen tulevan vuoden kehityksestä hiipuneet hieman

Suhdannebarometriin vastanneiden arviot työnantajana toimivan yrityksen kehityksestä ovat heikentyneet hieman. Vastaajista 17,6 prosenttia arvioi työnantajansa taloudellisen tilanteen heikentyvän tulevan vuoden aikana, kun vielä edellisessä kyselyssä vastaava osuus oli 11,9 prosenttia.

Matkailu- ja ravintola-alalla työskentelevistä vastaajista enää 37,5 prosenttia odottaa työnantajansa taloudellisen tilanteen paranevan tulevan vuoden aikana, kun vielä kolmen kuukauden takaisessa kyselyssä vastaava osuus oli 54,2 prosenttia.

”En pitäisi tätä välttämättä vain negatiivisena merkinä. Etenkin ravintola-ala on nauttinut monella tapaa ennätysellisestä kesäkaudesta, josta on huomattavasti vaikeampaa ponnistaa enää taloudellisesti ylöspäin kuin esimerkiksi talven koronakuopasta”, Toivanen huomauttaa.

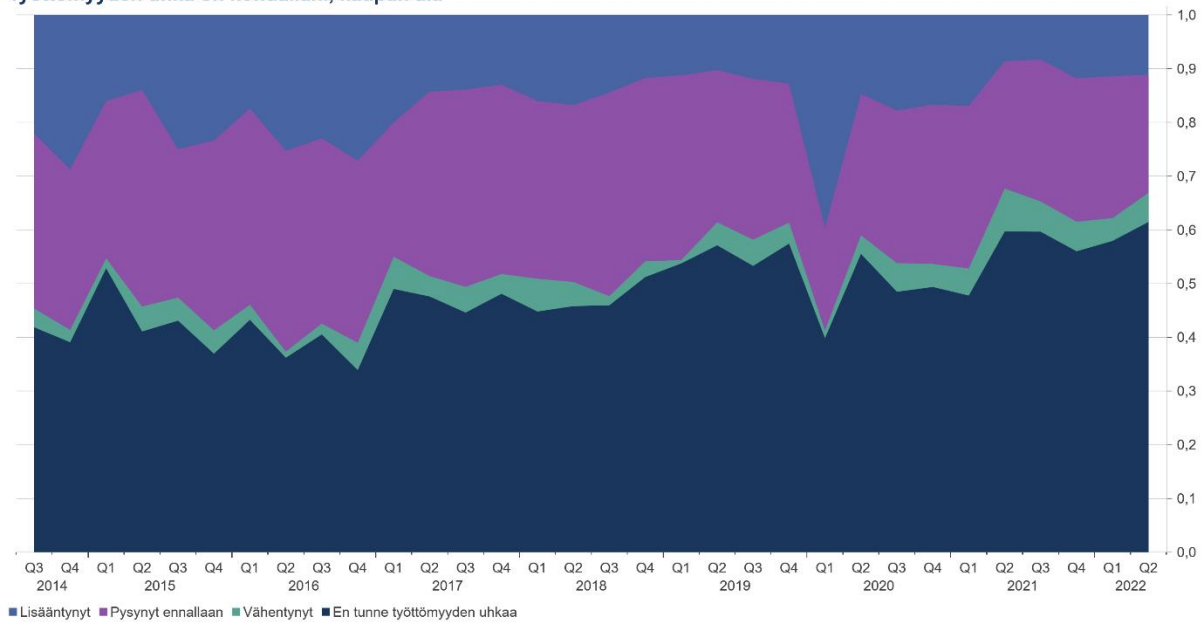
Palvelualojen työmarkkinatilanne jatkui kesällä vahvana

Matkailu- ja ravintola-alan vastaajista peräti 30,1 prosenttia arvioi löytävänsä uuden työpaikan tarvittaessa jo kuukauden sisällä – korkein osuus alan vastaajista PAMin suhdannebarometrin historiassa.

Palvelualojen työntekijöiden työmarkkinatilanne koetaankin edelleen laajalti vahvana. Esimerkiksi kaupan alan vastaajista peräti 61,5 prosenttia ei tunne lainkaan työttömyyden uhkaa. Osuus on yhtä lailla korkein suhdannebarometrin historiassa.

”Koronasulkujen päätyttyä kysyntä erityisesti ravintola-alan ammattilaisista on ollut odotetusti valtavaa. Myös kaupan ja tukipalveluiden kuten siivouksen ja vartiointin palkansaajien työtuntien kehitys on jatkunut vahvana”, Toivanen kertoo.

Työttömyyden uhka on kohdallani, kaupan ala

Tiedot perustuvat PAMin tekemään kyselyyn, joka toteutettiin 1.–31.7.2022. Kyselyyn vastasi 816 PAMin jäsentä. PAM julkaisee suhdannebarometrin vuosineljänneksittäin.

3/2022

Tiedote 1.11.2022

PAMin suhdannebarometri: Palvelualojen työntekijät odottavat vaikeaa vuotta kustannusten kasvaessa

Palvelualojen työllisyystilanne jatkuu vahvana, mutta kasvavat kustannukset heikentävät arvioita niin työntekijöiden kuin työnantajayritystenkin talouden kehityksestä. Matkailu- ja ravintola-alan toipuminen koronaepidemian vaikutuksista on jatkunut rohkaisevana.

Palvelualojen ammattiliitto PAMin suhdannebarometriin vastanneet palvelualojen työntekijät odottavat taloudellisesti vaikeaa vuotta elinkustannusten jatkaessa kasvuaan. Suhdannebarometrin vastaajista 45,9 prosenttia odottaa taloudellisen tilanteensa heikkenevän tulevan vuoden aikana ja vain 11,8 prosenttia uskoo sen paranevan.

”Niiden osuus, jotka arvioivat oman taloudellisen tilanteensa heikentyvän tulevan vuoden aikana, alkaa olla samoissa lukemissa, joita nähtiin koronaepidemian alkuvaiheessa”, toteaa PAMin ekonomisti **Olli Toivanen**.

Tuolloin kyse oli suoraan palvelualoihin kohdistuneesta shokista ja yhtäkkisesti heikentyneestä työllisyystilanteesta erityisesti matkailu- ja ravintola-alalla. Nyt syy suhdannebarometrin vastaajien pessimismiin on toisenlainen.

”Työllisyyskehitys on jatkunut palvelualoilla hyvänä ja suhdannebarometrin vastaajat kertovat olevansa pääosin vahvassa asemassa työmarkkinoilla. Omat ansiot koetaan vain yksinkertaisesti riittämättömiksi kustannusten kasvaessa”, Toivanen arvelee.

Matkailu- ja ravintola-alalla vahva vuosineljännes – vastaajista valtaosa ei koe työttömyyden uhkaa

Vastaajien työllisyystilanne onkin vahvistunut erityisesti matkailu- ja ravintola-alalla. Peräti 50,4 prosenttia alalla työskentelevistä vastaajista ei koe lainkaan työttömyyden uhkaa. Osuus on suurin sitten syksyn 2019.

”On erittäin rohkaisevaa, miten matkailu- ja ravintola-alan palautuminen on jatkunut kohti syksyä. Liikevaihto on sekä majoitus- että ravitsemispuolella ylittänyt loppukesästä selkeästi koronaa edeltäneen huipputasoa”, Toivanen kertoo.

Samalla niiden matkailu- ja ravintola-alan vastaajien osuus, jotka odottavat työnantajansa taloustilanteen heikkenevän tulevan vuoden aikana, on kuitenkin kasvanut edellisen kyselyn 13,8 prosentista 24,4 prosenttiin. Toivasen mukaan vastauksissa näkyy, kuinka elintarvikkeiden ja energian hinnannousu vaikeuttaa yritystenkin tilannetta, mutta kustannusten kasvuun on toisaalta jo reagoitu nostamalla hintoja.

”Majoitus- ja ravitsemispalveluiden tuottajahinnat ovat nousseet kiihtyvästi kuluvana vuonna – viime kuukausina jopa selkeästi kuluttajahintaindeksiä nopeammin – eli yritykset ovat jo ehtineet reagoida kasvaviin kustannuksiin tai jopa ennakoineet niitä”, hän huomauttaa.

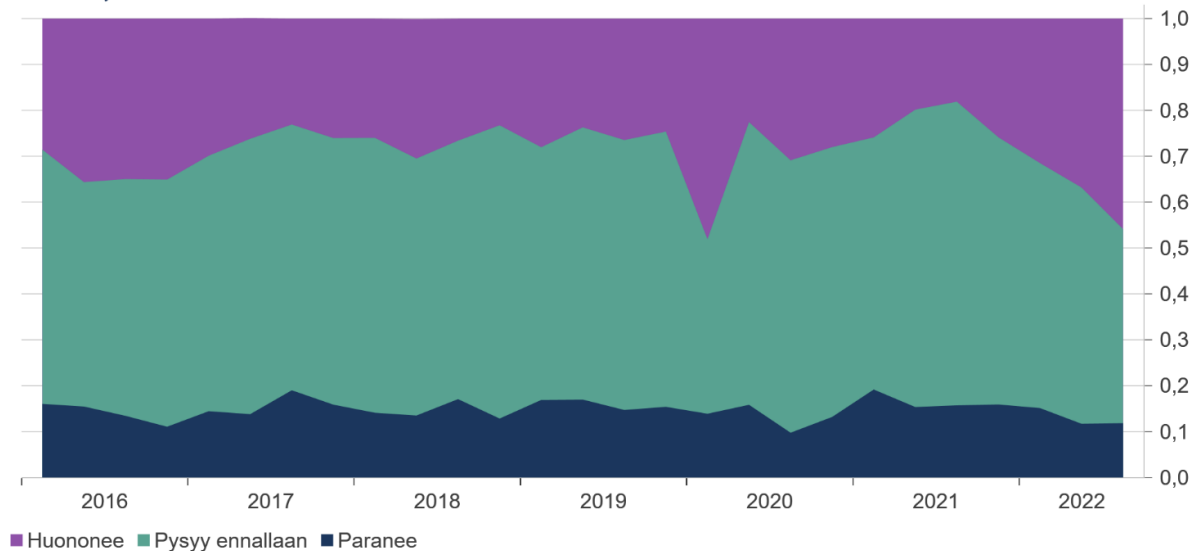
Elintarvikkeiden kallistuminen heikentää laajalti vastaajien taloustilannetta

Suhdannebarometrissa tiedusteltiin kohonneiden kustannusten vaikutusta vastaajien taloustilanteeseen autoilun, asumisen sekä elintarvikkeiden kuluryhmissä edellisen vuoden aikana. Vastaajista 59,6 prosenttia kertoi elintarvikkeiden hinnannousun heikentäneen taloustilannettaan kuluneen vuoden aikana hieman ja 23,2 prosenttia kertoi sen heikentäneen taloustilannettaan vakavasti.

”Elintarvikkeiden hinnannousu koskettaa ymmärrettävästi lähes kaikkia. Autoiluun ja asumiseen liittyvien kustannusten kasvu ei puolestaan kirpaise samalla tavoin keskustoissa asuvia, mutta esimerkiksi sähkölämmittäjän kasvanut lasku voi itsessään romuttaa pienituloisen palkansaajaperheen talouden”, Toivanen huomauttaa.

Autoilun ja asumisen kustannusten kasvu koettiin omaa taloustilannetta heikentäväksi erityisesti turvallisuusalan vastaajien keskuudessa. Alan vastaajista peräti 35,7 prosenttia kertoi asumisen kustannusten nousun heikentäneen taloustilannettaan vakavasti.

Miten arvioisit oman taloudellisen tilanteesi kehittyvän tulevan 12 kuukauden aikana, kaikki toimialat

PAMin suhdannebarometri

Tiedot perustuvat PAMin tekemään kyselyyn, joka toteutettiin 1.–16.10.2022. Kyselyyn vastasi 695 PAMin jäsentä. PAM julkaisee suhdannebarometrin vuosineljänneksittäin.

4/2022

Tiedote 27.1.2023

PAMin suhdannebarometri: palvelualojen työntekijöiden taloustilanne on heikentynyt radikaalisti

Palvelualojen työntekijöiden taloustilanne on heikentynyt kustannuskriisissä jopa laajemmin kuin koronaepidemian johdosta asetettujen rajoitustoimien aikana. Työnantajayritysten taloustilanteen kehitys puolestaan on jälleen vahvistumassa matkailu- ja ravintola-alalla sekä kiinteistöpalvelualalla.

Palvelualojen ammattiliitto PAMin suhdannebarometrin vastaajien taloustilanne on heikentynyt ennennäkemättömän laajasti. Vastaajista 44,8 prosenttia kertoo oman taloustilanteensa heikentyneen edeltävän kolmen kuukauden aikana. Osuus on jopa suurempi kuin koronaepidemian alkuvaiheessa.

”Koronaepidemian ja sen seurauksena asetettujen rajoitustoimien pahimmat vaikutukset rajoittuivat tiettyihin kuluttajapalveluihin, mutta tämä elinkustannusten kasvu koskettaa kaikkia. On siis täysin ymmärrettävää, että nykyisessä tilanteessa vielä suurempi osa suhdannebarometriin vastaajista kertoo taloustilanteensa heikentyneen”, sanoo PAMin pääekonomisti **Olli Toivanen**.

Vastaajien näkemyksissä oman taloustilanteen kehityksestä on nähtävissä jonkin verran alakohtaista vaihtelua. Kaupan alalla oman taloustilanteen kertoo heikentyneen peräti 48,2 prosenttia vastaajista, kun taas matkailu- ja ravintola-alalla vastaava osuus jää 37,9 prosenttiin. Toivasen mukaan matkailu- ja ravintola-alalla nähdäänkin nyt työntekijöiden taloustilanteen suhteen vastakkaisia kehityskulkuja.

”Yhtäältä kustannuskriisi iskee heihin kovaa siinä missä muihinkin pienituloisiin palkansaajiin, mutta toisaalta ala on vasta päässyt uuteen nosteeseen koronaepidemian jäljiltä, mikä tarkoittaa monelle lisää työtunteja tai uutta työpaikkaa paremmalla palkalla.”

Työnantajien talous vahvistuu jälleen

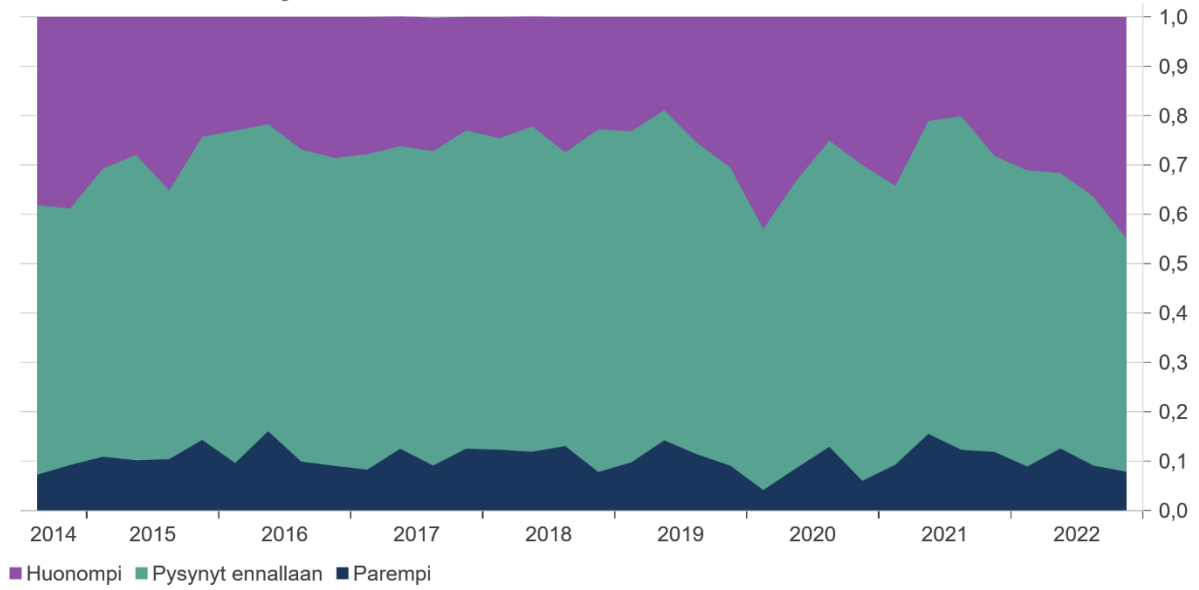
Matkailu- ja ravintola-alan työntekijöiden huolet työnantajayritysten talouskehityksen suhteen ovat samalla hellittäneet. Työnantajan taloudellisen tilanteen uskoo tulevan vuoden aikana heikentyvän vain 16,7 prosenttia alan vastaajista, kun edellisessä kyselyssä vastaava osuus oli 24,4 prosenttia.

”Elintarvikkeiden ja sähkön hinnannousu on aiheuttanut huolia myös ravintola-alan työnantajille. Nyt vaikuttaa kuitenkin siltä, että alan yritykset ovat onnistuneet siirtämään kasvaneet kustannukset hintoihin ja kysyntä on säilynyt vahvana”, Toivanen toteaa.

Myös kiinteistöpalvelualalla työskentelevien vastauksissa on havaittavissa positiivinen käänne alan tilanteesta. Vuoden takaiseen verrattuna työnantajansa myynnin kertoo kasvaneen 22,0 prosenttia kiinteistöpalvelualan vastaajista, kun edellisessä kyselyssä vastaava osuus jäi 16,8 prosenttiin.

Myynnin vahva kehitys näkyy myös kiinteistöpalvelualan vastaajien arvioissa alan tulevaisuudesta. Tulevan vuoden aikana työnantajan taloudellisen tilanteen arvioi paranevan 20,4 prosenttia ja heikentyvän vain 9,0 prosenttia alan vastaajista. Jälkimmäinen osuus on pienin sitten alkuvuoden 2018.

Oma talouteni on nyt verrattuna tilanteeseen 3 kuukautta sitten, kaikki toimialat

PAMin suhdannebarometri

Tiedot perustuvat PAMin tekemään kyselyyn, joka toteutettiin 2.–15.1.2023. Kyselyyn vastasi 1271 PAMin jäsentä. PAM julkaisee suhdannebarometrin vuosineljänneksittäin.